

Saaremaa Vallavalitsus

Teie: 16.08.2024 nr 5-2/4388-1

Meie: 19.09.2024 nr 14-3/1288-2

Arvamus Jaani külas Uuelahe detailplaneeringu KSH programmi kohta

Saaremaa Vallavalitsus pöördus Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi poole Jaani külas Uuelahe detailplaneeringu (edaspidi detailplaneering) keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi kohta seisukoha saamiseks. Käesolevaga esitab Regionaal- ja Põllumajandusministeerium oma seisukoha ruumilise planeerimise korraldamise valdkonnast.

Planeeringuala suurus on ca 1,9 ha ja see hõlmab Jaani külas Uuelahe katastriüksust (katastritunnus 71401:001:3258, pindala 15 220 m², sihtotstarve 100% maatulundusmaa) ning sellega piirnevat mereala. Detailplaneeringu eesmärk on kaaluda sadama planeerimist, sh olemasolevate muulide seadustamist ning ehitusõiguse andmist paadisilla ja -kuuri püstitamiseks. Planeeringuala asub korduva üleujutusega alal ning Natura võrgustikku kuuluval Väinamere linnu- ja looduslal. Sadama planeerimise osas on tegemist Orissaare valla rannaala osaüldplaneeringut (kehtestatud 2005) muutva detailplaneeringu koostamisega, millele kohaldatakse üldplaneeringu menetlust.

Tutvunud esitatud KSH programmiga, märgime järgmist:

1. KSH programmi sissejuhatavas osas on toodud, et detailplaneeringu koostamisel tuleb arvesse võtta KSH tulemusi. Märgime, et kuna KSH raames viiakse läbi ka Natura hindamine, on detailplaneeringu koostamisel kohustuslik Natura hindamise tulemustega arvestada. Palume see asjaolu täiendavalt välja tuua.
2. Peatükis 1 on kavandavat tegevust kirjeldatud väga üldiselt. Jääb selgusetuks, mida olemasolevate muulide seadustamisele lisaks alale kavandatakse, kas sadamat, kus soovitakse pakkuda ka sadamateenuseid või paadikuuri ja -silda, mis on erakasutuses. Samuti ei selgu, milliste veesõidukite sildumise ja hoiu võimalust sadamasse kavandatakse. Peatükis 4 on kavandatava tegevusega eeldatavalt kaasnevat mõju hinnatud mitmes valdkonnas ebaoluliseks, kuna tegemist on väikesemahulise arendusega. Näiteks peatükis 4.2.3 on toodud, et arvestades sadamaala mõõtmeid on meresõidukite liiklemisest tingitud mõju õhukvaliteedile ebaoluline. Palume üheselt mõistetavuse ja selguse huvides anda kavandatavast tegevusest täpsem ülevaade.
3. Peatükis 2.3 on antud ülevaade kaitsealuste liikide esinemisest planeeringualal ja selle lähiümbruses, kuid puudub selgitus, kust info pärineb (andmebaas, paikvaatlus vms). Palume lisada viide infoallikatele.
4. Peatükis 2.5 on toodud, et pärandkultuuri all mõistetakse antud andmebaasi tähenduses eelmiste põlvkondade poolt pärandatud inimtekkelisi objekte maastikus, mis omavad

- mingit pärimuslikku taustateavet ja kultuurilist väärtust eelkõige kohalikule kogukonnale. Peatükist ei selgu, millisele andmebaasile viidatakse ja miks. Palume peatüki sõnastust parandada.
5. Palume peatükis 3 käsitleda ka detailplaneeringu seost [Eesti mereala planeeringuga](#) (kehtestatud 2022).
 6. Peatükis 3.2 on välja toodud, et KSH koostamisel hinnatakse kavandatava tegevuse vastavust Saare maakonna planeeringu (edaspidi maakonnaplaneering, kehtestatud 2018) kohastele põhimõtetele. Märkime, et maakonnaplaneeringuga on lisaks põhimõtetele seatud ka maakasutustingimusi. Palume hinnata detailplaneeringuga kavandatava vastavust maakonnaplaneeringule tervikuna.
 7. Peatüki 2.4 kohaselt jääb detailplaneeringu ala maakonnaplaneeringuga kavandatud roheline võrgustiku alale. Peatükis 4, kus kajastatakse kavandatava tegevusega eeldatavalt kaasnevat olulist keskkonnamõju, eeldatavaid mõjuallikaid, mõjuala suurus ning mõjutatavaid keskkonnamelemente, ei ole rohelist võrgustikku käsitletud. Maakonnaplaneeringu kohaselt jääb detailplaneeringu roheline võrgustiku mõistes väga olulistele aladele. Ühelt poolt Natura alale, mis on roheline võrgustiku tugialaks ja teisalt mere ranna piiranguvööndisse, mis on võrgustiku sidususe tagamiseks tähtsaim koridor. Palume peatükis 4 käsitleda ka kavandatava tegevusega eeldatavalt kaasnevat olulist keskkonnamõju rohelsele võrgustikule.
 8. Peatükis 4.4 on toodud, et KSH käigus mõjusid kultuuripärandile ei hinnata, sest olulist mõju kultuuripärandile ei ole eeldada. Kuna detailplaneeringu ala asub Haapsu-Võhma väärtuslikul maastikul, palume peatükis käsitleda kavandatava tegevusega eeldatavalt kaasnevat olulist keskkonnamõju väärtuslikule maastikule ja ilusatele vaadetele.
 9. Tabel 3 kohaselt kaasatakse KSH ekspertgruppi Tallinna Tehnikaülikooli Eesti Mereinstituudi eksperdid. Märkime, et Tallinna Tehnikaülikoolil on Eesti Mereakadeemia ja Tartu Ülikoolil on Eesti Mereinstituut. Palume täpsustada, millise asutuse eksperte kaasatakse.

Palume hoida Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ruumilise planeerimise osakonda kursis detailplaneeringu menetlusega ja teavitada avalikest väljapanekutest ning aruteludest.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heddy Klasen

ruumilise planeerimise osakonna juhataja

Merilin Rosenberg

58041423 merilin.rosenberg@agri.ee